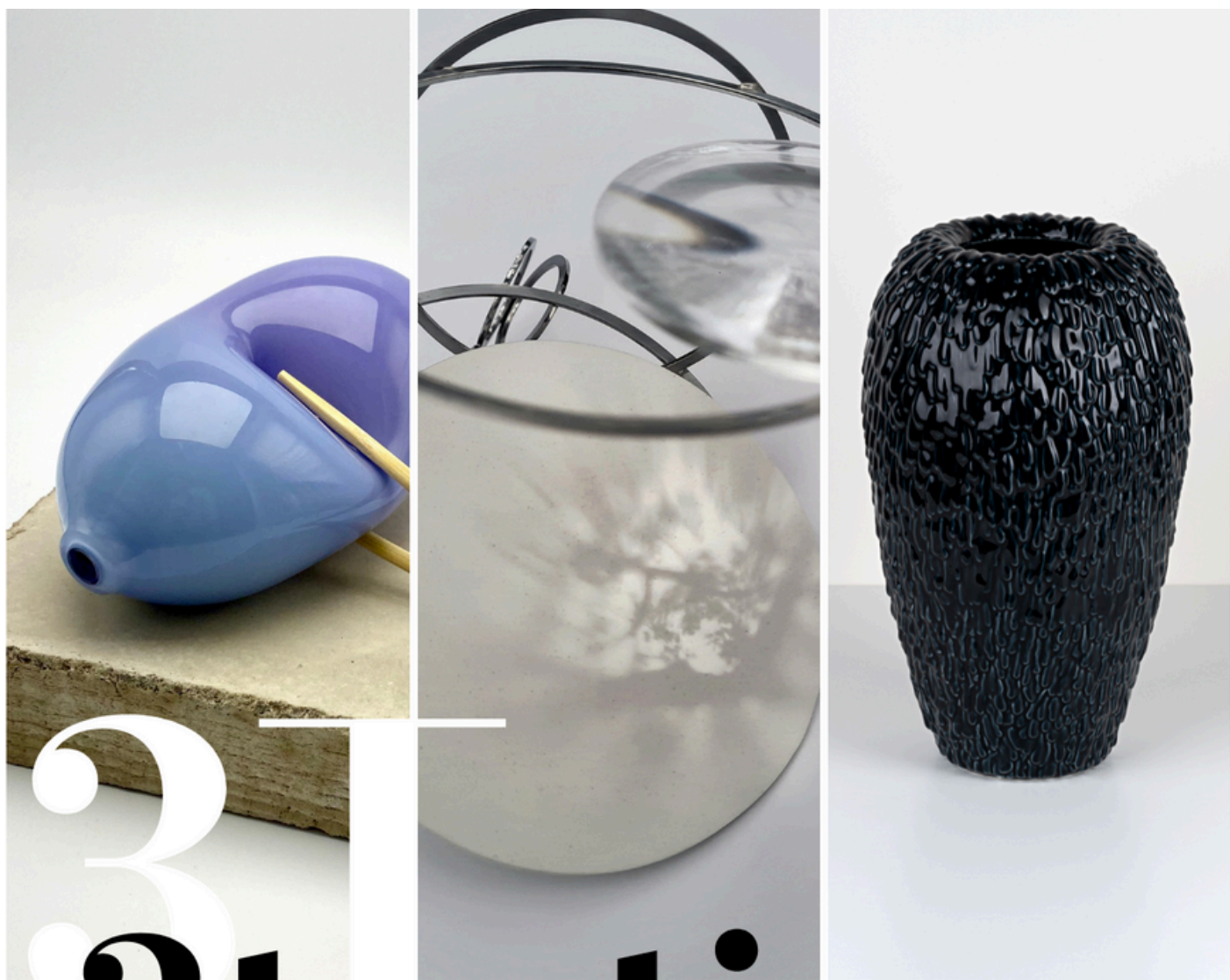

E-BULLETIN

SLOVENSKÝ INŠTITÚT V PRAHE

APRÍL 2025

3tretiny

Tradícia x Technológia x Tvorba

DISKUSIA

S PAVLOM RANKOVOM

O SÚČASNEJ SLOVENSKEJ LITERATÚRE

2. 4. 2025 OD 18:00 | SLOVENSKÝ INŠTITÚT V PRAHE, HYBERNSKÁ 1

HOSŤ: PAVOL RANKOV

MODERUJE: ELENA KOTOVÁ

Aj v apríli pokračujeme v besedách spojených s autorskými čítaniami, ktoré sa zameriavajú na prezentáciu súčasnej slovenskej literárnej tvorby.

Tentokrát sa bude moderátorka Elena Kotová rozprávať s prozaikom Pavlom Rankovom, ktorého tvorba rezonuje v zahraničí v preklade do mnohých jazykov.

Pavol Rankov (1964, Poprad) študoval knihovedu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, kde dnes pôsobí na Katedre knižničnej a informačnej vedy. Debutoval zbierkou poviedok *S odstupom času* (1995), ktorá sa vyznačuje nadväznosťou na tradície svetového i domáceho fantastického realizmu (Borges, Cortázar, Grendel, Mitana). Vo svojej prozaickej tvorbe sa pohráva s prvkami tajomna, mystifikácie a iracionality s dôrazom na prekvapujúcu pointu.

Jeho poviedky boli uverejnené v mnohých literárnych časopisoch, vrátane zahraničných, kde vyšli napríklad v anglickom, maďarskom, poľskom či švédskom preklade. Publikuje aj odborné texty a okrem pedagogickej činnosti sa venuje tiež koncepciám a teóriám z oblasti masmédií, reklamy, informačných technológií a kultúry. Žije v Bratislave.

OPÝTALI SME SA AUTORA:

PAVOL RANKOV

Ste hojne prekladaným autorom do širokého spektra cudzích jazykov a držiteľom viacerých medzinárodných ocenení. Akú spätnú väzbu na Vaše diela dostávate zo zahraničia a líši sa v niečom od prijatia na Slovensku?

Početnejšiu spätnú väzbu na knihy než na Slovensku mám v Maďarsku a v Poľsku. Veľmi ma to teší, lebo sú to národy s bohatou literárnou kultúrou. Na Slovensku majú recenzenti ešte stále pri kritikách východisko, že ak by oni napísali knihu, tak by ju napísali tak a tak. To v Maďarsku a Poľsku neexistuje, tak sa k textu prístupuje ako k ukončenému dielu, ktoré treba posudzovať také, aké naozaj je.

Vaša tvorba nesie prvky fantastiky. Čím je pre Vás tento žáner atraktívny a ako vnímate jeho pozíciu v súčasnej slovenskej literatúre?

Na Slovensku sa fantastike darí dobre, má dosť početný okruh čitateľov aj autorov, vlastné literárne súťaže a festivaly. Ale moje knihy k tomu nepatria, nepohybujem sa v rámci žánrov ako sci-fi, ktorú mám celkom rád, alebo fantasy, ktorej sa ako čitateľ vyhýbam. Môj pohľad na fantastiku má blízko k latinskoamerickému písaniu, ide mi skôr o absurditu, iracionálnosť, tajomstvo a nevy povedané.

Vyštudovali ste knihovedu a v súčasnosti pôsobíte na Katedre knižničnej a informačnej vedy Filozofickej fakulty UK v Bratislave. Je o tento študijný odbor záujem a v čom vidíte jeho najväčší prínos pre dnešnú spoločnosť?

Tento odbor sa úplne zmenil. Dnes je to celé o digitálnych informáciách a internete. Naši absolventi majú dobré uplatnenie, ani som nepočul, že by niekto mal problém zamestnať sa. Robia okolo databáz, web dizajnu a UX, teda používateľského zážitku v súvislosti s informačnou architektúrou. Skôr by sme potrebovali aj niekoho, kto by mal záujem pracovať s beletriou či detskými čitateľmi, ale táto sféra je menej lákavá.

•

Výstava 3Tretiny / 3T = Tradícia × Technológia × Tvorba

25. 3. – 30. 4. 2025

**Slovenský inštitút v Prahe,
Hybernská 1**

**Vystavujúci
autori/vystavujúce
autorky:**

Študentstvo Katedry
úžitkového umenia
Vysokej školy výtvarných
umení v Bratislave

**Kurátor:
Damián Cehlárik, M.A.**

Výstava v Slovenskom inštitúte predstavuje výber súčasnej tvorby v oblasti šperku, keramiky a skla na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Tieto materiály s bohatou históriou sa tu objavujú nielen ako tradičné remeselné disciplíny, ale aj ako dynamické polia experimentov, v ktorých sa prelínajú archaické technológie s digitálnymi procesmi, precízne remeslo s konceptuálnou voľnosťou.

Tvorcov si môžeme predstaviť v pomyselnom spektre medzi minulosťou a súčasnosťou - na jednej strane stoja historické techniky a regionálne ukotvené remeslá, na druhej strane digitálne inovácie otvárajúce nové možnosti dizajnu a umeleckého vyjadrenia. Rovnako sa pohybujú medzi úžitkovosťou a experimentom - od objektov, ktoré reflektujú racionálne princípy výroby, až po konceptuálne diela, ktoré skúmajú hranice úžitkového umenia.

Výstava prepája prácu študentov a pedagógov, ktorí svojimi dielami reflektujú široké spektrum prístupov - od rešpektovania tradície až po jej radikálnu reinterpretáciu. Tradícia tu nie je statickým odkazom minulosti, ale živým procesom, ktorý sa neustále prepisuje v dialógu so súčasnosťou. 3T: Tradícia - Technológia - Tvorba ukazuje, že budúcnosť úžitkového umenia vzniká práve na priesečníku týchto troch dimenzií.

Text: Damián Cehlárik, M.A.

ŽITÝ SEN ANDYHO WARHOLA | DO 27. 4. 2025

GOČÁROVA GALERIE V AUTOMATICKÝCH MLÝNECH, PARDUBICE

Výstava s názvom Žitý sen Andyho Warhola, ktorá vzniká v spolupráci s Múzeom moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach, ukazuje rôzne tváre kráľa popartu, ktorý bol zároveň reportérom doby, portrétistom spoločnosti, grafikom, kresliarom, fotografom, filmovým tvorcom, autorom divadelných predstavení a televíznych programov, manažérom rockovej skupiny, vydavateľom časopisu a vedúcou osobnosťou legendárneho štúdia The Factory v srdci New Yorku. Warholovo dedičstvo výstava prezentuje prostredníctvom formálnych aj neformálnych prác, od farebných perokresieb a sieťotlačí až po slávne sériové maľby.

Kurátori: Michal Bycko, PhD., Martin Cubjak

EDUARD KUDLÁČ | 16. 4. – 31. 5. 2025

GALERIE FOTOGRAFIC, STŘÍBRNÁ 212/2, PRAHA 1

Na jar 2025 predstaví v pražskej Galerii Fotografic svoje konceptuálne fotografické súbory slovenský fotograf, kurátor a dramatik Eduard Kudláč, ktorého tvorba sa vyznačuje tým, že dokáže vždy na minimálnej ploche s použitím úsporných výrazových prostriedkov vyjadriť zložité a efemérne vzťahy a súvislosti súčasného sveta.

Eduard Kudláč (*1972) vyštudoval divadelnú réžiu na VŠMU v Bratislave. Je umeleckým vedúcim Mestského divadla Žilina, ktoré sa profiluje ako divadlo s odvážnou dramaturgiou zameranou na súčasné slovenské a zahraničné texty alebo nekonvenčnú interpretáciu klasiky. Fotografia sa pre neho stala intímnou formou myslenia, ktorá mu umožňuje realizovať pre neho najosobnejšie témy mimo teritória inštitúcie. Napriek rozdielnosti médií však jeho obrazový jazyk zostáva minimalistický.

Vystavoval vo významných galériách na Slovensku aj v Európe.

CHŮZE LESEM | DO 1. 6. 2025

GALERIE KURZOR, DUKELSKÝCH HRDINŮ 500 / 25A, 170 00 PRAHA 7

V Centru pro současné umění Praha prebieha kolektívna výstava s názvom „Chůze lesem“, ktorá prezentuje tiež diela slovenského intermediálneho umelca Martina Kochana. Martin Kochan je absolventom Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave (2002-2007) a Ateliéru figuratívneho sochárstva na Fakulte výtvarných umení Vysokého učení technického v Brne (2008-2010). V roku 2014 bol finalistom Ceny Oskára Čepana. Dôležitým rozmerom jeho prác sú humor a banalita, ktoré svojsky spája do nových kontextov.

Vystavujúci autori/vystavujúce autorky: Juliana Höschlová, Pavel Jestřáb, Martin Kochan, Martin Kubica, Tereza Samková, Jiří Šigut, Šárka Zahálková, Martin Zetová

Kurátorstvo: Tomáš Knoflíček a Kateřina Štroblová

Scénické umenie

HLAVA V HLAVE

STARÉ DIVADLO KAROLA SPIŠÁKA V NITRE

PODĽA OCEŇOVANEJ KNIŽNEJ PREDLOHY HLAVA V HLAVE

OD DAVIDA BÖHMA A ONDŘEJE BUDDEUSA.

27. 4. 2025 O 15:00 | DIVADLO MINOR, VODIČKOVA 6, PRAHA 1

VSTUPENKY NÁJDETE NA TOMTO [ODKAZE](#).

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre

Hlava v hlave

David Böhm - Ondřej Buddeus

Stretávame ich v zrkadle každý deň. Vďaka nim vidíme, počujeme, cítime, jeme, snívame, myslíme. Určite ste uhádli, že reč je o našich hlavách. Napriek ich veľkému významu o nich vieme veľmi málo. Ale hlavu hore! Pozývame vás totiž na jedinečnú, interaktívnu, zábavno-náučnú prednášku najstaršej a zároveň najmladšej vedeckej disciplíny – hlavológie. Renomovaní odborníci vám prinesú nielen najnovšie poznatky z tejto oblasti, ale dajú hlavy dohromady, aby zmerali tvrdohlavosť a dozviete sa aj niečo o tom, ako hodiť veci za hlavu alebo ako hlavu nestratiť.

Autori literárnej predlohy: David Böhm, Ondřej Buddeus | Dramatizácia: Marek Zákostelecký, Nikoleta Hvizd Tužinská | Hudba a sound design: Vratislav Šrámek | Preklad a dramaturgia: Nikoleta Hvizd Tužinská | Réžia, scéna, kostýmy a objekty: Marek Zákostelecký | Obsadenie: Profesor Kopf: Simon Fico, Docentka Fej Kotrbová: Vanesa Hagyungová, Doktor Gebuľa: Eduard Valašík, Helena: Andrea Süttöová

réžia: Marek Zákostelecký

Kubo Ursiny & Provisorium hrajú Deža Ursinyho

4. 4. 2025 O 19:30

PALÁC AKROPOLIS

KUBELÍKOVA 1548/27, PRAHA 3

Kubo Ursiny & Provisorium sa vracajú k prierezu tvorbou Deža Ursinyho. To najlepšie od legendárneho slovenského hudobníka, skladateľa a speváka prinesú do Prahy v citlivom poddaní jeho syn Jakub a skupina Provisorium. V repertoári zaznejú skladby ako Príbeh, 1000 izieb, Modrý vrch, Pod hladinou, Lúka, Hovor mi do ucha, Baby do not cry, Let's make a summer a ďalšie.

Kubo Ursiny - spev | Valér Miko - klávesy | Marián Slávka - bicie | Tomáš Michalčák - gitara, klávesy, spev | Samuel Šomorjai - basgitara

Vstupenky si môžete zakúpiť na tomto [odkaze](#).

SHARPE SELECT 2025

26. 4. 2025 O 18:30 | PALÁC AKROPOLIS, KUBELÍKOVA 1548/27, PRAHA 3

Prvý ročník SHARPE select vznikol z nápadu spolupráce medzi Palácom Akropolis a známym slovenským hudobným showcase festivalom a konferenciou SHARPE, ktorý sa od roku 2018 koná v Bratislave a predstavuje slovenské aj medzinárodné hudobné objavy rôznych žánrov. Z tohto podujatia teraz do Prahy zavíta hutná vzorka v podobe deviatich hudobníkov. Počúť budete rap, psytrance, doom-sludge, ale aj jazz, svetové hudobné fúzie, dark elektro, avantgardnú a experimentálnu hudbu aj snové indie. Zo Slovenska pricestujú Kristie Kardio, Noční Jazdci a Punkinson. Podrobnosti o programe a vstupenkách nájdete na tomto [odkaze](#).

Vstupenky si môžete zakúpiť na tomto [odkaze](#).

Film

INVALID

- (Slovensko, 2023, 108 min) -

16. 4. 2025 o 18:00

Slovenský inštitút v Prahe, Hybernská 1

Vstup zdarma. Rezervácia nutná na si.prague@mzv.sk.

Divoké 90. roky. Šuštiakové súpravy, pestrofarebné saká, veľké magnetofóny, videoprehrávače, gýčová dancefloor hudba, videopožičovne na každom kroku, nové spoločenské pomery, záplava rôznych podvodníčkov, začínajúci organizovaný zločin a s ním spojené násilie a korupcia. V tomto čase a prostredí anonymného slovenského malomesta sa odohráva príbeh Laca Hundera – údržbára v múzeu, ktorý je hrdý na svoju prácu, ale kvôli svojej cholerickej povahe sa ocitne v nesprávnom čase na nesprávnom mieste.

Réžia: Jonáš Karásek | Scenár: Tomáš Dušička | Kamera: Tomáš Juríček | Hudba: Matúš Široký, Marcel Buntaj | Hrajú: Gregor Hološka, Zdeněk Godla, Ivo Gogál, Daniel Fischer, Sväto Malachovský, Sáva Popovič, Helena Krajčiová, Martin Šalacha, Oľga Belešová, Jevgenij Libezňuk a ďalší.

KOL. AUTOROV: SOBÁŠNE SIENE

ČIERNE DIERY,
BRATISLAVA, 2024

Publikácia ponúka prehliadku polstoročia starého umenia a dizajnu najkrajších sobášnych siení na Slovensku. Je doplnená o štúdiu o význame obradov pre spoločnosť, ako aj o histórii svadobnej módy.

MATEJ FELDBAUER: TÚLAŤ SA TOKIOM

PRAKTIKÁBEL,
BRATISLAVA, 2024

MATEJ FELDBAUER
TÚLAŤ SA TOKIOM

Sedem poviedok a pohľadov na svet, ktorý má vlastné pravidlá. Autor prináša poviedky o tom, že absurdnosť života nás vždy nakoniec dobehne.

ĽUDOVÍT FULLA

(27. 2. 1902, RUŽOMBEROK – 21. 4 1980, BRATISLAVA)

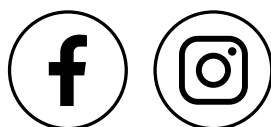
V apríli uplynie 45 rokov od úmrtia maliara, grafika, ilustrátora, scénického výtvarníka a výtvarného pedagóga Ľudovíta Fullu.

Vedeli ste, že...

- Ľudovít Fulla je považovaný za jedného zo zakladateľov moderného maliarstva a grafiky na Slovensku.
- Vo svojej tvorbe sa silno inšpiroval slovenským folklórom. Námety pre svoje obrazy čerpal z vidieckeho života, ľudového umenia, no jeho rukopis ovplyvnili tiež ikony.
- Ako ilustrátor sa zapísal do povedomia výtvarným spracovaním ľudových rozprávok Pavla Dobšinského.
- Počas štúdia sa zoznámil s maliarom, ilustrátorom a grafikom Mikulášom Galandom, s ktorým nadviazal dlhoročné priateľstvo a spoluprácu. Ich spoločným cieľom bolo propagovať moderné maliarstvo, čoho výsledkom je aj ich spoločný prvý manifest slovenského moderného maliarstva Súkromné listy Fullu a Galandu.
- Pedagogicky pôsobil na Škole umeleckých remesiel v Bratislave a neskôr ako vedúci oddelenia monumentálno-dekoratívneho maliarstva na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave.
- V roku 1969 mu štát za jeho celoživotné dielo venoval Galériu Ľudovíta Fullu v jeho rodnom Ružomberku. Býval aj tvoril v nej celých desať rokov a dnes je múzeom jeho diel.

Slovenský inštitút Praha
Hyberná 1
110 00 Praha 1, Česká republika
www.slovenskyinstitut.cz
Tel: +420 721 466 298
E-mail: si.prague@mzv.sk

Zmena programu vyhradená.

Účastou na podujatiach Slovenského inštitútu v Prahe dávate súhlas so spracovaním osobných údajov.
Vaše osobné údaje nebudú poskytnuté tretím stranám na ďalšie spracovanie bez vášho vedomia.